9.1.13 b

Helsingin poliisilaitos
Väkivaltarikosyksikkö

ESITUTKINTAPÖYTÄKIRJA

Nro 8010/RVÄ/R/144045/09
Pvm 30.11.2009

+Li 1

Rikoksesta epäilty Sukunimi etunimet henkilötunnus, ulkomaalaisen kansalaisuus	Rikos tai tapahtuma rikosnimike/tapahtuma tapahtumapaikka ja -aika	Lisämerkintä nuori henkilö, pidätettynä, vangittuna, haastettu
NYKOPP, Aino Kerttu Annikki ht:051150	Murha Helsingissä 21.11.2006.	- Vangittu - Syytteen nostamisen määräpäivä 30.12.2009.

SISÄLTÄÄ
SALASSA PIDETTÄVÄÄ
AINEISTOA

Asianomistajan nimi
AINSAAR, Maire Anita

☐ Jatkuu

☐ Sovitteluun
☐ Kirjalliseen menettelyyn:
Suostumuksen ja vastauksen määräpäivä:

Tuomion antopäivä ja -aika:

Pääkäsittelypäivä ja -aika:

Lisätietoja

Voimassa olevat pakkokeinot, alkamispäivämäärä
☐ takavarikko
☐ hukkaamiskielto
☐ vakuustakavarikko
☐ matkustuskielto
☒ pöytäkirjassa on liitteitä 16 kpl

Virallisen syyttäjän nimi (merkitään mikäli syyttäjä on erikseen määrätty)
Valtionsyyttäjä Leena Metsäpelto
Kihlakunnansyyttäjä Jouni Peräinen

Viite	Viitataan esitutkintapöytäkirjaan nro	Rikoksesta epäilty
	8010/R/120728/09	Nykopp, Aino Kerttu Annikki

☐ Jatkuu

MURHA
8010/R/144045/09

Sisällysluettelo

TUTKINTAILMOITUS	3-4
JOHDANTO	5-12
OIKEUDENOMISTAJA/TODISTAJA:	
Falck, Pepita	13-15
RIKOKSESTA EPÄILTY:	
Nykopp Aino	16-19
TODISTAJAT:	
Iso-Aho Merja	20-21
Skrifvars Markus	22-26
Laurila Jouko	27-28
Falck Anna-Riitta	29-30
Tereska Tuula	31-32
MERKINNÄT JA ALLEKIRJOITUS	33
LIITELUETTELO	34

RVÄ 15.10.2009 8010/R/144045/09

SALATTU

Ilmoitustiedot:

Tutkinnanjohtaja:	A. KARALAHTI	0718775409
Tutkija:	C. GRANROTH	0718775460
Tutkija:	H. LEHIKOINEN	0718775306
Tutkija:	M. JUOTE	0718775324
Ilmoitusaika:	07.06.2009	
Vastaanottaja:	M. JUOTE	
Ilmoitustapa:	TUTKITTAESSA	

Asianimike:

1 MURHA
YKSITYISESSÄ ASUNNOSSA Lkm: 1
TI 21.11.2006
HELSINKI

Tapahtuma-aika:	TI 21.11.2006
Tapahtumaosoite:	MANNERHEIMINTIE 39 A 10
Paikkakunta:	091/HELSINKI 1210/KLUUVI

Asianomistaja:

Nimi:	AINSAAR, MAIRE ANITA Kuollut: 21.11.2006	080521
Osoite:		
Asia:	1	

Rikoksesta epäilty :

Nimi:	NYKOPP, AINO KERTTU ANNIKKI	051150-
Ammatti:	PERUSHOITAJA	
Osoite:	091/HELSINKI	
Asia:	1	

Selostus:

Tutkittaessa rikosilmoituksessa 8010/R/120728/09 mainittua murhan yritystä on lisäksi ilmennyt, että Maire Anita Ainsaar on 18.-19.11.2006 myrkytetty lääkeaineilla kotonaan seurauksella, että hän on 21.11.2006 kuollut.

Tutkittaessa rikosilmoituksessa 8010/R/120728/09 mainittua murhan yritystä ilmeni, että perushoitaja Aino Nykopp on työskennellyt hoitajana myös Vanhustyön keskusliiton palveluksessa ja että Aino Nykopp oli hoitanut mm. 85-vuotiasta Maire Anita Ainsaarta. Maire Ainsaar oli kuljetettu 19.11.2006 tajuttomana kotoaan Marian sairaalaan, missä hän oli 21.11.2006 kuollut.

Asiassa suoritetuissa tutkimuksissa ja kuulusteluissa ilmeni seuraavaa:

Maire Ainsaaren elimistöstä löytynyt korkeita pitoisuuksia hänen lääkitykseensä kuulumattomia, pääasiassa keskushermostoon vaikuttavia lääkeaineita.

Nämä lääkeaineet ovat aiheuttaneet lääkemyrkytyksen, joka on Maire Ainsaaren perus- ja välitön kuolemansyy.

Tutkimuksissa selvisi, että Maire Ainsaarelle on annettu ilmeisesti ainakin osa hänen lääkitykseensä kuulumattomista lääkkeistä päivällä 18.11.2006. Lääkkeet on täytynyt antaa ulkopuolinen henkilö, koska Maire Ainsaar ei itse ole niitä sairautensa vuoksi voinut ottaa.

Perushoitaja Aino Nykopp, jota epäillään useiden muidenkin vanhusten myrkyttämisestä lääkeaineilla, on hoitanut Maire Ainsaarta aamu- ja iltapäivällä 18.11.2006.

Edelleen selvisi, että hoitoon kuulumattomia lääkkeitä on voitu antaa lisää 19.11.2006 aamupäivällä.

Perushoitaja Aino Nykopp on hoitanut Maire Ainsaarta aamu- ja iltapäivällä 19.11.2006.

Poliisin suorittaman kotietsinnän yhteydessä löytyi lääkemääräyksiä, joiden mukaan perushoitaja Aino Nykoppille on määrätty vuosina 2004-2006 samoja lääkkeitä, joita löytyi Maire Ainsaaaren näytteestä hänelle kuulumattomina.

Esitutkinnassa on selvinnyt, että on ilmeistä että terveydenhuollon ammattilainen, perushoitaja Aino Nykopp on tahallisesti antanut vaikeasti sairaalle Maire Ainsaarelle hänen hoitoonsa kuulumattomia lääkkeitä seurauksella, että Maire Ainsaar on kuollut.

JOHDANTO

Tutkittaessa rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/120728/09 mainittua murhan yritystä, jossa epäillään terveydenhuollon ammattihenkilön, perushoitaja Aino Nykoppin myrkyttäneen lääkeaineilla hoitamansa 80-vuotiaan vanhuksen, eläkkeellä olleen englanninkielen lehtorin Salme Seamanin,

sekä rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/140802/09 mainittuja murhan yritystä ja murhaa, jossa perushoitaja Aino Nykoppin epäillään myrkyttäneen lääkeaineilla hoitokodissa potilaana olleen Raija Suurhaskon kaksi kertaa seurauksella, että vuodepotilaana hoidettu Suurhasko kuoli,

sekä rikosilmoituksessa 8010/RVÄ/R/135242/09 mainittua murhaa, jossa perushoitaja Aino Nykoppin epäillään myrkyttäneen lääkeaineilla Mehiläisen sairaalassa hoitamansa 85-vuotiaan potilaansa Kerttu Vantolan seurauksella, että Vantola kuoli,

suoritetuissa tarkastuksissa ilmeni edelleen, että perushoitaja Aino Nykopp on työskennellyt Vanhustyön keskusliiton palveluksessa ja hoitanut vanhuksia heidän kodeissaan. Kaikki perushoitaja Aino Nykoppin Vanhustyön keskusliiton kautta hoitamat asiakkaat selvitettiin ja asiakkaiden mahdolliset yllättävät tajunnantason laskut ja sairaalaan joutumiset sekä kuolemantapaukset otettiin tarkastelun alle.

Asiassa ilmeni mm. että Aino Nykopp on 19.11.2006 hoitanut 85-vuotiasta Maire Anita Ainsaarta, joka on samana päivänä kuljetettu tajuttomana asunnoltaan Marian sairaalaan ja joka on sairaalassa tajuihinsa tulematta 21.11.2006 kuollut.

MAIRE AINSAAREN TERVEYDENTILASTA

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 25 k.

PUHELUT HÄTÄKESKUKSEEN

Suoritetuissa tutkimuksissa ja tarkastuksissa ilmeni, että perushoitaja Aino Nykopp on 19.11.2006 ollut yksin hoitamassa Maire Ainsaarta tämän asunnolla ja soittanut päivän aikana omalla puhelimellaan asunnolta kolme eri kertaa Hätäkeskukseen, (**liite 1**). Nykopp on ilmoittanut Maire Ainsaaren tajunnan tason laskusta ja pyytänyt lähettämään paikalle ambulanssin.
Kolmannen puhelun jälkeen paikalle lähetetty lääkintäyksikkö on kuljettanut Maire Ainsaaren Marian sairaalaan.

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 25 k.

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso III
Laki kuolemansyyn selvittämisestä 15 §

TUTKIMUSTULOS

Tutkimuksessa ilmeni varmuudella, että Maire Ainsaaren elimistössä oli korkeita pitoisuuksia lääkeaineita, jotka eivät kuuluneet Maire Ainsaaren lääkitykseen. Lääkeaineita olivat venlafaksiini, sitalopraami, desmetyylidiatsepaami ja oksatsepaami. **(liite 9)**

Kaikki maksanäytteestä todetut lääkeaineet ovat pääasiassa keskushermostoon vaikuttavia. Jokainen niistä yksinään tai yhdessä voivat aiheuttaa yliannoksena vakavan, tajuttomuuteen johtavan myrkytystilan ja edelleen kuoleman.

LÄÄNINOIKEUSLÄÄKÄRI URSULA VALAN LAUSUNTO KUOLEMANSYYSTÄ

Tutkinnassa on toimitettu Etelä-Suomen lääninhallituksen Sosiaali- ja terveysosaston lääninoikeuslääkäreille kopiot professori Erkki Vuoren lausunnosta, Maire Ainsaaren obduktiokertomuksista ja kuolintodistuksesta, Marian sairaalan asiakirjoista sekä lääkärien Merja Iho-Ahon, Jouko Laurilan ja Markus Skrifvarsin kuulustelukertomuksista ja asiassa pyydettiin, perustuen lakiin ja asetukseen kuolemansyyn selvittämisestä, uutta lausuntoa koskien Maire Ainsaaren kuolinsyytä ja kuolemanluokkaa.

Antamassa lausunnossa, **(liite 10)** toteaa lääninoikeuslääkäri Ursula Vala mm. seuraavaa:

si

Poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso III
Laki kuolemansyyn selvittämisestä 15 §

TAPAHTUMAT MAIRE AINSAAREN ASUNNOLLA 17.11.2006-19.11.2006

17.11.2006

Helsingin kaupungin terveyskeskuksen tietokannasta, (**liite 12**) löytyy Maire Ainsaaren luona 17.11.2006 tehdystä hoitajan käynnistä merkintä, josta ilmenee ettei Maire Ainsaaren voinnissa ollut tapahtunut huomioitavaa muutosta:

"Normaali iltakäynti. Kaikki ennallaan."

18.11.2006

Kello 09.15-11.00

VTKL-palvelut Oy:n työselosteesta, (**liite 13**) ilmenee, että Maire Ainsaarta on kello 09.15-11.00 välisenä aikana hoitanut Aino Nykopp.

Kello 14.15-16.00

Edelleen työselosteesta ilmenee, että Aino Nykopp on hoitanut Maire Ainsaarta myös iltapäivällä kello 14.15-16.00.

Kello 18.00-20.00

Seuraavaksi kello 18.00-20.00 illalla on asunnolle tullut Helsingin kaupungin terveyskeskuksen hoitaja Tuula Huittinen. Tietokannasta löytyneestä, Tuula Huittisen kirjoittamasta merkinnästä Aino Nykoppin käynnin jälkeen ilmenee, että Maire Ainsaaren tajunnantaso on illalla 18.11.2006 ollut alhainen:

"

Poliisi
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV -
JulkL (621/1999) 24.1§:n 2§k.

yyn.

19.11.2006

Kello 09.15

VTKL-palvelut Oy:n työselosteesta ilmenee, että Aino Nykopp on aloittanut työt Maire Ainsaaren luona kello 09.15. Työpäivän pituudeksi Aino Nykopp on ilmoittanut 6,25 tuntia.

Kello 11.50

Aino Nykopp soittaa ensimmäinen puhelunkello 11.50 ja se oli kirjattu sairaankuljetustehtävä S-7-4-D Hitaasti heikentynyt YT". **(liite 1)**

Paikalle ei ole kuitenkaan ensimmäisen puhelun jälkeen lähetty ambulanssia. Tehtävää ei ole katsottu kiireelliseksi ja asia on jäänyt ns. odotukselle.

Kello 13.19

Toinen puhelu on soitettu kello 13.19. ja kirjattu
"sairaankuljetustehtävä S-0-5-A Tajuttomuus"

Toisen puhelun jälkeen on paikalle lähetetty Pelastuslaitoksen lääkäriyksikkö. Asiassa on kuulusteltu todistaja lääkäriyksikön lääkäri Markus Skrifvars. Skrifvars kertoo mm. seuraavaa:

SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 20 k.

Poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 25 k.

MAIRE .

LÄÄKEVALMISTEET

Venlafaksiinia on masennuksen hoidossa käytetty lääkeaine, lääkevalmisteena Efexor ja Efexor depot.

Sitalopraami on masennuksen hoidossa käytetty lääkeaine, lääkevalmisteena vuonna 2006 Cipralex, Cipramil, Citalopram ja Sepram.

poistettu
SALASSA PIDETTÄVÄ
Suojaustaso IV
JulkL (621/1999) 24.1§:n 2 k

Desmetyylidiatsepaamia ei ole itsenäisenä lääkeaineena, mutta se on diatsepaamin (kauppaniminä mm. Diapam, Diazepam, Medipam, Stesolid) ja klooridiatsepoksidin (kauppanimenä mm. Risolid) aktiivinen aineenvaihduntatuote.

Oksatsepaami on bentsodiatsepiiniryhmän lääkeaine, jota käytetään mm. ahdistuksen hoidossa ja unilääkkeenä, kauppaniminä Opamox ja Oxamin.

AINO NYKOPPIN LÄÄKITYS JA HALLUSTA LÖYTYNEET LÄÄKKEET

Esitutkinnassa kotietsinnän yhteydessä löytyi lääkemääräyksiä,

Molemmat mainitut lääkeaineet löytyivät Maire Ainsaaren näytteestä hänelle kuulumattomina.(**liite 11**)
Poliisin rekistereistä, rikosilmoitus 6070/R/176201/08, ilmenee edelleen, että Aino Nykoppin hallusta on vuonna 2008 takavarikoitu mm. Risolid ja Diapam kauppanimen lääkeaineita, joiden aineenvaihduntatuotteena desmetyylidiatsepaamia syntyy ja löytyi Maire Ainsaaren näytteestä hänelle kuulumattomana.(**liite 15**)

Tutkinnan yhteydessä 18.3.2009 suoritetulla kotietsinnällä löytyi Aino Nykoppin asuintiloista sitalopraamia ja venlafaksiinia sisältäneitä lääkkeitä ja myös oksatsepaamia sisältänyttä Oxamin lääkevalmistetta.(**liite 14**)

Keskushermostoon vaikuttavien lääkkeiden lisäksi kotietsinnällä löydettiin suuret määrät mahahappoon, oksenteluun, pahoinvointiin vaikuttavia lääkkeitä, joita lääkärit usein määräävät lääkeaineista aiheutuvaan huonovointisuuteen.

ESITUTKINNAN JOHTOPÄÄTÖKSET

Asiassa suoritetuista kuulusteluista ja hankituista asiakirjoista ilmenee,

että Maire Ainsaaren elimistöstä on kuoleman jälkeen löytynyt korkeita pitoisuuksia hänen lääkitykseensä kuulumattomia, pääasiassa keskushermostoon vaikuttavia lääkeaineita.

Nämä lääkeaineet ovat aiheuttaneet lääkemyrkytyksen, joka on Maire Ainsaaren perus- ja välitön kuolemansyy.

Kotihoidon merkinnöistä päätellen on ilmeistä, että Maire Ainsaarelle on annettu ainakin osa hänen lääkitykseensä kuulumattomista lääkkeistä päivällä 18.11.2006.

Lääkkeet on täytynyt antaa ulkopuolinen henkilö, koska Maire Ainsaar ei itse ole niitä sairautensa vuoksi voinut ottaa.

Kyseiset Maire Ainsaaren lääkitykseen kuulumattomat lääkkeet on täytynyt hankkia suunnitelmallisesti etukäteen ja tuoda tarkoitusta varten Maire Ainsaaren asunnolle.

Perushoitaja Aino Nykopp on hoitanut Maire Ainsaarta aamu- ja iltapäivällä 18.11.2006.

Hoitoon kuulumattomia lääkkeitä on voitu antaa lisää 19.11.2006 aamupäivällä.

Perushoitaja Aino Nykopp on hoitanut Maire Ainsaarta aamu- ja iltapäivällä 19.11.2006.

Esitutkinnassa kotietsinnän yhteydessä löytyi lääkemääräyksiä, joiden mukaan perushoitaja Aino Nykoppille on määrätty vuosina 2004- 2006 samoja lääkkeitä, joita löytyi Maire Ainsaaren näytteestä hänelle kuulumattomina.

Terveydenhuollon ammattilaisena on perushoitaja Aino Nykopp ollut tietoinen em. lääkeaineiden hengenvaarallisuudesta vaikeasti perussairaalle Maire Ainsaarelle.

Esitutkinnassa esille tulleiden seikkojen perusteella on ilmeistä, että perushoitaja Aino Nykopp on suunnitelmallisesti etukäteen hankkinut ja tuonut tarkoitustaan varten asunnolle mukanaan venlafaksiinia, sitalopraamia, oksatsepaamia, diatsepaamia ja klooridiatsepoksidia sisältäviä lääkeaineita. Asunnolla hän on antanut lääkkeitä vaikeasti perussairaalle Maire Ainsaarelle seurauksella, että Maire Ainsaar on kuollut.

Asiassa on suoritettu seuraavat kuulustelut: